

Information till dig som har minireningsverk, kemfällningsenhet eller fosforfilter

Mark

Service och kontroll

Minst en gång per år ska avloppsanordningen genomgå **service och kontroll** av sakkunnig. Lämpligen sker detta genom tecknande av serviceavtal med en servicefirma som är anvisad av leverantören. I de flesta fall när det gäller minireningsverk är serviceavtal ett krav enligt villkor i tillståndet. I annat fall redovisas skötsel av annan person där sakkunnigheten ska kunna styrkas genom skriftlig dokumentation.

Egenkontroll

Utöver det årliga servicebesöket måste du som fastighetsägare också ha en **egenkontroll** och föra journal över driften. Leverantören bör kunna tillhandahålla ett underlag för en driftsjournal där de viktigaste kontrollpunkterna finns med, både för dig som fastighetsägare mellan servicetillfällena och för servicefirman. Ett exempel på hur en driftsjournal kan se ut finns längst ner på nästa sida.

Leverantören ska kunna lämna uppgifter om de vanligaste felen och hur de ska åtgärdas, för att underlätta för fastighetsägaren att själv kunna rätta till de enklaste problemen.

Journalföring

Samla alla handlingar rörande avloppsanordningen i en pärm så blir det enkelt att hålla reda på. Spara alla inköpskvitton/fakturor för kemikalier eller filterbyten så att det i efterhand går att styrka att kemikalier har fyllts på eller att filter bytts ut. I Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd för små avloppsanläggningar för hushållsspillvatten (HVMFS 2016:17) står att drift- och underhållsinstruktion, journal och relationsritning bör förvaras på fastigheten och kunna visas upp på begäran av tillsynsmyndigheten.

Slamtömning

Slamtömning ska ske enligt tillverkarens anvisningar, dock minst en gång per år. Tömning ska utföras av kommunens renhållningsentreprenör om man inte har dispens för eget omhändertagande av slam. Många leverantörer av minireningsverk anger att slamtömning ska ske minst två gånger per år. En **slamtömningsinstruktion** ska finnas tillgänglig i anslutning till anläggningen så att kommunens renhållningsentreprenörer kan utföra slamtömningen på av leverantören anvisat sätt.

Står det i slamtömningsinstruktionen att det ska vara vatten kvar i minireningsverket efter tömning måste verket återfyllas. Fastighetsägaren ansvarar för att reningsverket återfylls. På en del minireningsverk måste man koppla ur strömmen eller göra andra åtgärder innan slamtömning är möjligt. Efter slamtömning måste fastighetsägaren kontrollera att allt fungerar som det ska. En överenskommelse kan behöva göras med renhållningsentreprenören om vem som exempelvis ska koppla ur strömmen eller liknande.

OBS!

Serviceprotokoll, drift- och underhållsinstruktion, driftsjournal och inköpskvitton/fakturor för kemikalier och liknande ska finnas tillgängligt på fastigheten och kunna visas upp på begäran av tillsynsmyndigheten.

Eget omhändertagande av slam

En del reningsverk kräver att man tar hand om slammet själv. Vanligast är då att slammet samlas i en påse och bildar en torrsubstans som man sedan själv komposterar. Slampåsen ska bytas enligt tillverkarens anvisningar. Hur ofta varierar mellan olika fabriker.

För att få ta hand om slammet själv krävs att man först ansökt om **dispens** från kommunens renhållningsordning och att man kan visa att omhändertagandet sker på ett godtagbart sätt ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Byte av fosforfilter

Byte av fosforfilter måste göras med det intervall som anges i tillståndet. I normalfallet innebär detta byte vart tredje år. Kommunens renhållningsentreprenör ansvarar för hämtning, såvida man inte har dispens för eget omhändertagande, och kommer även erbjuda transport och installation av nytt fosforfilter.

Tänk på att...

... om du säljer din fastighet måste du informera den nya ägaren om hur avloppssystemet ska skötas och vilka krav som ställs på dokumentation.

... inte spola ner starka syror eller baser (som exempelvis lösningsmedel) i avloppet eftersom det förstör den biologiska reningen.

Ur Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar för hushållsvatten (HVMFS 2016:17)

Skötsel, kontroll och dokumentation

1. Avloppsanordning bör brukas och underhållas enligt instruktion där sådan finns.
2. Journal bör upprättas av leverantören och hållas aktuell av fastighetsägaren. Notering bör göras vid eventuell kemikaliepåfyllning, provtagning, större ingrepp, materialbyte eller vid andra åtgärder av betydelse för anordningens funktion.
3. Drift- och underhållsinstruktion, journal och relationsritning bör i förekommande fall förvaras på fastigheten och kunna visas upp på begäran av tillsynsmyndigheten.

Drift- och underhållsinstruktion

En drift- och underhållsinstruktion för avloppsanordningen bör innehålla de uppgifter som är nödvändiga att känna till för att kunna säkerställa anordningens funktion. Detta bör anses innefatta:

- 1) uppgifter om hur anordningen normalt används och vilka åtgärder detta förutsätter;
- 2) vilka delar av anordningen som kräver regelbunden skötsel och observation, vad som ska göras i detta sammanhang och hur ofta;
- 3) vad man ska göra i fråga om de vanligaste felen på anordningen;
- 4) kontaktuppgifter till den som planerat och byggt systemet och, när så bedöms relevant, den som svarar för underhåll, service och övervakning, samt uppgift om eventuellt serviceavtal;
- 5) en journal, vari införs större åtgärder som vidtagits för att säkerställa och dokumentera anordningens funktion.

Drift- och underhållsinstruktionen bör hållas aktuell och uppdateras vid förändringar av användningen eller i anordningen.

Exempel på hur en driftsjournal upplagd på årsbasis kan se ut

Driftsjournal för år: 2009
Servicefirma: S.F.

Fastighet: Solhem 2:1
Fastighetsägare: Cecilia Olsson

Kontrollåtgärd	Kontrollintervall	Datum	Signatur, kontrollerat av	Anmärkning
----------------	-------------------	-------	---------------------------	------------

Service	1 g/år	25/3	SF	Se separat serviceprotokoll.
---------	--------	------	----	------------------------------

Kemikaliepåfyllning	2 ggr/år	23/1	CC	Doseringsmunstycke rengjort
---------------------	----------	------	----	-----------------------------

Slamtömning	2 ggr/år	5/6	CC	
-------------	----------	-----	----	--

Kontroll av kemdoseringens funktion	1 g/mån			
		2/1	CC	
		2/2	CC	
		4/3	CC	
		7/4	CC	
		6/5	CC	